

REKOMENDACJE

Korzystanie z narzędzi **sztucznej inteligencji** w Uczelni Korczaka

Dokument o charakterze rekomendacyjnym

Pracownicy administracji

Spis treści

Wprowadzenie

1. Cel i zakres dokumentu
2. Zasady przewodnie
3. Krótki kontekst prawny (stan na 2026 r.)

Pracownicy administracji

23. Zasada nadrzędna i obowiązujące narzędzie
24. Do czego można wykorzystywać AI
25. Podstawowe zasady i ograniczenia
26. Weryfikacja i odpowiedzialność
27. Szybka lista kontrolna dla pracownika administracji

Postanowienia końcowe

Wprowadzenie

Niniejszy dokument opisuje zasady korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji w Uczelni Korczaka. Dotyczy on trzech grup: nauczycieli akademickich, studentów oraz pracowników administracji. Wspólne wprowadzenie — cel dokumentu, zasady przewodnie i kontekst prawny — obowiązuje wszystkich, a dalsze części zawierają zalecenia szczegółowe dla każdej z grup.

Niniejszy dokument nie zastępuje Regulaminu studiów, procedury dyplomowania, SZEJK, polityki bezpieczeństwa informacji, zasad ochrony danych ani innych aktów wewnętrznych Uczelni. Obowiązki, sankcje i dodatkowe formy weryfikacji mogą być stosowane wyłącznie na podstawie obowiązujących przepisów i aktów wewnętrznych.

1. Cel i zakres dokumentu

Gwałtowny rozwój technologii sprawił, iż sztuczna inteligencja, generatywna sztuczna inteligencja, stały się częścią naszej rzeczywistości. Ich rozwój stanowi szansę, ale nie jest wolny od zagrożeń. Zasady korzystania z nowoczesnych technologii nie zostały jeszcze uregulowane prawnie i etycznie. Tworzenie takich regulacji powinno budować systemy i środowiska, w których nowe technologie służyć będą postępowi, rozwojowi, a nie pozostawać narzędziami, których użycie przynosić będzie negatywne skutki.

Narzędzia sztucznej inteligencji są i będą używane w Uczelni Korczaka. Już dziś wspomagają one naszych naukowców, pomagają w realizacji projektów i usprawnianiu procesów administracyjnych. Z tych narzędzi korzystają studenci. Chcemy tworzyć kolejne projekty i programy z wykorzystaniem AI. Będziemy także badać społeczne, psychologiczne i etyczne konsekwencje użycia sztucznej inteligencji.

To wszystko sprawia, że użycie i wykorzystanie sztucznej inteligencji wymaga przyjęcia przez Uczelnię reguł i zasad korzystania z AI. Główne założenia tych zasad opierają się na przekonaniu, iż to człowiek jest podmiotem procesu badań, to on tworzy treści, a kształcenie to proces, w którym człowiek zdobywa wiedzę. Sztuczna inteligencja, nowa, przełomowa technologia, jest narzędziem wspierającym człowieka, nie zastępuje go w procesach badawczych i twórczych, może mu służyć

pomocą. W procesie dydaktycznym nie sprawdzamy jedynie zdolności korzystania z narzędzi technologicznych, a rzeczywiste osiągnięcia studentów. Kolejnym istotnym założeniem jest transparentność. Użycie sztucznej inteligencji powinno być jasno wskazane. AI może i powinno pomagać nam w budowaniu nowoczesnej Uczelni, środowiska twórczego rozwiązywania dylematów współczesności i przyszłości. Ważne, by w tym mariażu człowieka i technologii nie stracić z oczu wartości etycznych. Kompetencje przyszłości to w świetle badań znajomość nowoczesnych technologii, ale w równym co najmniej stopniu kompetencje społeczne.

Poniższe zasady opisują sposób wykorzystania sztucznej inteligencji w Uczelni Korczaka. Dotyczą one zarówno studentów, pracowników dydaktycznych, jak i administracji. Rozwój technologii i zmiany legislacyjne powodują, że reguły te będą podlegać ewaluacji. Tak, by kierując się zasadami etyki, transparentności i uczciwości, Uczelnia mogła nie tylko dotrzymać kroku nowoczesności, ale także brać udział w jej twórczym kreowaniu.

Niniejsze zalecenia odpowiadają w szczególności na trzy podstawowe pytania:

- 1. Jak oceniać prace studenckie powstałe z udziałem AI** - w sposób sprawiedliwy, spójny i możliwy do obrony proceduralnej?
- 2. Jak sam nauczyciel może korzystać z AI** w pracy dydaktycznej - co jest dozwolone, co wymaga ostrożności, a czego robić nie wolno?
- 3. Jak wykorzystywać AI w codziennej pracy biurowej i administracyjnej?**

Odpowiedzi na te pytania - oraz na pytanie o to, jak z AI mogą korzystać sami studenci — są trzy części niniejszego dokumentu. Dokument nie zastępuje regulaminu studiów, uchwał rady dydaktycznej ani przepisów prawa; ma je uzupełniać na poziomie praktyki dydaktycznej.

2. Zasady przewodnie

Wszystkie szczegółowe rekomendacje wynikają z pięciu zasad, które warto traktować jako punkt odniesienia w sytuacjach niejednoznacznych:

- **Prymat dydaktyki nad technologią.** To cel kształcenia (efekty uczenia się) decyduje o tym, czy i jak używać AI - nie odwrotnie. Jeśli narzędzie nie służy efektom uczenia się, nie ma powodu, by je wprowadzać.
- **Nadzór i odpowiedzialność człowieka.** Ostateczna decyzja dydaktyczna - ocena, zaliczenie, informacja zwrotna, kwalifikacja jako naruszenie - należy zawsze do nauczyciela. AI może wspomagać, ale nie może rozstrzygać.

- **Transparentność.** Zasady użycia AI powinny być jawne i zapisane w sylabusie. Nauczyciel informuje studentów, w jakim zakresie sam korzysta z AI, a od studentów oczekuje analogicznej jawności.
- **Sprawiedliwość i równe traktowanie.** Reguły muszą być takie same dla wszystkich studentów i nie mogą krzywdzić żadnej grupy.
- **Ochrona danych i prywatności.** Do systemów zewnętrznych nie wolno wprowadzać danych osobowych ani poufnych bez podstawy prawnej i wiedzy osób, których dane dotyczą.

3. Krótki kontekst prawny (stan na 2026 r.)

Nauczyciel powinien znać dwa punkty odniesienia:

- **Akt o sztucznej inteligencji (EU AI Act).** Rozporządzenie wprowadza konieczność oznaczania treści wygenerowanych i zmodyfikowanych przy użyciu AI. Dotyczy ono między innymi tzw. deepfaków, tekstów dotyczących informowania o sprawach publicznych. Rozporządzenie klasyfikuje systemy AI służące do oceny efektów uczenia się oraz monitorowania studentów podczas egzaminów jako systemy wysokiego ryzyka, obwarowane m.in. wymogami nadzoru człowieka, jakości danych i przejrzystości. Wprost zakazane jest wnioskowanie o emocjach osób w instytucjach edukacyjnych (np. analiza mimiki w celu oceny zaangażowania czy stresu). Od 2025 r. obowiązuje też wymóg zapewnienia kompetencji w zakresie AI (tzw. AI literacy) personelowi i osobom korzystającym z systemów. Praktyczna konsekwencja: automatyczne wystawianie ocen przez AI bez realnej weryfikacji przez człowieka jest obszarem wysokiego ryzyka i należy go unikać.
- **RODO / ochrona danych.** Prace studenckie i dane studentów są danymi osobowymi. Wgranie ich do zewnętrznego narzędzia AI może stanowić przekazanie danych podmiotowi trzeciemu – wymaga to podstawy prawnej i zwykle jest niedopuszczalne bez zgody lub odpowiedniej umowy zawartej przez uczelnię.

W razie wątpliwości prawnych właściwym punktem kontaktu jest kontakt z inspektorem ochrony danych dr. Pawłem Wiśniewskim oraz uczelnianą komisją ds. jakości kształcenia.

Pracownicy administracji

Narzędzia sztucznej inteligencji mogą realnie odciążyć codzienną pracę administracyjną — od redagowania pism, przez streszczanie i porządkowanie dokumentów, po przygotowanie zestawień. Praca administracyjna ma jednak cechę, która odróżnia ją od dydaktyki: jej efekty dotyczą praw i obowiązków konkretnych osób, a znaczna część przetwarzanych informacji to dane osobowe lub materiały chronione. Dlatego korzystanie z AI w administracji wymaga szczególnej dbałości o dane oraz o to, by narzędzie wspierało pracownika, a nie zastępowało jego decyzji.

23. Zasada nadrzędna i obowiązujące narzędzie

Zasada nadrzędna: AI nie zastępuje decyzji człowieka — jest narzędziem, które ułatwia i przyspiesza pracę. Odpowiedzialność za treść pisma, zestawienia czy rozstrzygnięcia zawsze pozostaje po stronie pracownika, a nie narzędzia.

Narzędzie obowiązujące w administracji: w pracy administracyjnej należy korzystać wyłącznie z płatnej, licencjonowanej przez uczelnię wersji modelu Copilot. Jest to wersja objęta zabezpieczeniami oraz warunkami umowy zapewnianymi przez uczelnię i z tego względu zapewnia najwyższy dostępny poziom ochrony przetwarzanych danych. Stanowi ona domyślne i rekomendowane narzędzie do zadań służbowych. Korzystanie z innych modeli jest dopuszczalne jedynie wyjątkowo i pod warunkiem bezwzględnego zachowania wszystkich zasad opisanych w niniejszym dokumencie — w szczególności zakazu wprowadzania danych osobowych, numerów PESEL, danych medycznych oraz informacji poufnych stanowiących tajemnicę służbową.

24. Do czego można wykorzystywać AI

Zatwierdzone narzędzia AI mogą wspierać w szczególności następujące zadania:

- **Przygotowywanie pism** – redagowanie projektów pism, komunikatów i odpowiedzi na typowe zapytania na podstawie treści dostarczonej przez pracownika.
- **Streszczanie i korekta dokumentów** – skracanie, porządkowanie oraz poprawa stylu i języka tekstów.
- **Tworzenie materiałów informacyjnych i korespondencji** – projekty ogłoszeń, materiałów dla studentów i pracowników oraz pism okolicznościowych.
- **Analiza danych** – pomoc w porządkowaniu, zestawianiu i wstępnej analizie danych, na materiałach pozbawionych informacji identyfikujących osoby.

25. Podstawowe zasady i ograniczenia

Przy korzystaniu z narzędzi sztucznej inteligencji należy pamiętać o kilku istotnych zasadach:

- **Nie wprowadzaj danych osobowych ani wrażliwych.** Do narzędzi AI nie wolno wprowadzać danych identyfikujących osoby.
- **Nie wprowadzaj dokumentów poufnych** ani materiałów stanowiących tajemnicę służbową.
- **Nie wprowadzaj numerów PESEL ani danych medycznych** do systemu.
- **Anonimizuj dane wrażliwe** – muszą zostać pozbawione informacji identyfikujących przed wprowadzeniem do narzędzia.
- **Nie traktuj AI jako źródła prawa.** Narzędzie nie jest wiarygodnym źródłem przepisów – podstawy prawne weryfikuj w źródle.
- **Nie oceniaj osób za pomocą AI.** Narzędzia nie stosuje się do oceny studentów ani pracowników.
- **Nie zastępuj decyzji narzędziem.** W procesie przygotowywania decyzji AI może stanowić pomoc, ale nie może wyręczać człowieka w ostatecznym jej podjęciu.

26. Weryfikacja i odpowiedzialność

- **Weryfikacja i zatwierdzenie.** Każdy materiał przygotowany przy wsparciu AI musi zostać zweryfikowany i zatwierdzony przez pracownika – należy pamiętać, że system może popełniać błędy.
- **Zgodność z zasadami uczelni.** Materiał musi być dostosowany do zasad i reguł przyjętych w Uczelni Korczaka.

- **Brak obowiązku informowania.** W przypadku wykorzystania narzędzi AI w procesach administracyjnych nie ma obowiązku informowania o tym fakcie.
- **Kontakt w razie wątpliwości.** W przypadku wątpliwości związanych z użyciem AI pracownik kontaktuje się z Inspektorem Ochrony Danych - ABI.
- **Odpowiedzialność.** Za finalną wersję materiału odpowiada pracownik, który go przygotował.

27. Szybka lista kontrolna dla pracownika administracji

- ☐ Czy w treści nie ma danych osobowych, numerów PESEL ani danych medycznych?
- ☐ Czy dokumenty poufne i objęte tajemnicą służbową pozostają poza narzędziem?
- ☐ Czy dane wrażliwe zostały zanonimizowane przed wprowadzeniem do systemu?
- ☐ Czy korzystam z narzędzia zatwierdzonego przez uczelnię?
- ☐ Czy traktuję AI jako wsparcie, a nie zastępstwo mojej decyzji?
- ☐ Czy zweryfikowałem/am treść wygenerowaną przez AI (fakty, podstawy prawne, liczby)?
- ☐ Czy pamiętam, że AI nie jest wiarygodnym źródłem prawa?
- ☐ Czy materiał jest zgodny z zasadami przyjętymi w Uczelni Korczaka?
- ☐ Czy w razie wątpliwości skontaktowałem/am się z Inspektorem Ochrony Danych (ABI)?
- ☐ Czy sprawdziłem/am, czy materiał wymaga oznaczenia jako wygenerowany lub istotnie zmodyfikowany przez AI?
- ☐ Czy biorę odpowiedzialność za końcową wersję materiału?

Postanowienia końcowe

Dokument podlega okresowemu przeglądowi. Zmiana przepisów, wytycznych organów, zakresu licencji, konfiguracji systemów lub aktów wewnętrznych Uczelni powinna skutkować oceną potrzeby aktualizacji.

W przypadku sprzeczności niniejszych zaleceń z przepisami prawa lub aktami wewnętrznymi Uczelni pierwszeństwo mają przepisy i akty o wyższej mocy.

Autorzy dokumentu:

Marcin Bochenek

Dr Magdalena Stefaniak